

Posjetite nas...

www.framost.com

Most između ljudi je riječ; I RIJEČ je tijelom postala i nastanila se među nama! Naši mostovi ne postoje zato da prelazimo rijeke nego da povezujemo ljude! Mostar, pred Gospojinsko vrijeme 2023., (XXVII. - XIV. god.), br. 10/2023.

SLIJEDOM MISIJSKOG KALENDARA PROSLAVLJAMO I NAJAVLJUJEMO

2. KOLOVOZA	GOSPA OD ANĐELA – PORCIJUNKULA, SVETKOVINA FRANJEVACA (patron je crkve u Jasenici)
3. KOLOVOZA	ILIČKA MLADOST POBJEDNIK JE LIGE MJESNIH ZAJEDNICA GRADA MOSTARA 2023. – čestitamo!
5. KOLOVOZA	GOSPA SNJEŽNA, PATRON JE CRKVE U SMRČENJACIMA DAN JE DOMOVINSKE ZAHVALNOST
10. KOLOVOZA	SV. LOVRE, mučenik iz ranog kršćanstva PATRON JE CRKVE I PROSLAVA U ORLACU
04. – 15. KOLOVOZA	MOLI SE DEVETNICA VELIKOJ GOSPI

CRKVA GOSPE SNJEŽNE NA SMRČENJACIMA BAŠTINA JE I PLOD FRANJEVAČKOG ZAJEDNIŠTVA BOŽJEG NARODA I HERCEGOVAČKIH FRANJEVACA

Fra Petar Bakula (1816. – 1873.), povjesničar, pisac i graditelj, zapisao je 1867. na latinskom jeziku: 'In proximo autem pago occidentali Iličii duae antiquae erant ecclesiae, una ad descensum fontis Babun, S. Rosae Viterbiensis, cuius muri etiam hodie existunt, turciae servientes moschea: ET ALIA IN SMRČENJACI S. MARIAE AD NIVES, IN RUDUS REDACTA.' (Schematismus, p.105.-106.)

Pohrvaćeno glasi: 'U obližnjem zapadnom selu Iličii bile su dvije stare crkve, jedna kod Vrela Babun sv. Ruže Viterbijske, I DRUGA NA SMRČENJACIMA GOSPE SNJEŽNE KOJA SE PRETVORILA U RUŠEVINE.' Ta crkva je bila u sklopu srednjovjekovnog kršćanskog groblja sa stećcima... (usporedi Šefik Bešliagić, Stećci, Sarajevo, 1971., str. 33.)

CRKVA GOSPE SNJEŽNE – DANAS

Staru grobljansku crkvicu pred minuli obrambeni rat, franjevci su zajedno s vjernim pukom, preuredili i na tim temeljima izgradili crkvu u sadašnjim dimenzijama. Iako nedovršena, u njoj su služene mise, obavljana krštenja, vjenčanja, a još i otprije u njoj se održavala vjeronaučna pouka, te nedjeljne mise preko ljeta, kao i sve drugo što je vjernicima bilo potrebno... Tijekom 2003. crkva je sa zvonikom dovršena i obojena; franjevci iz Doma sv. Ante daruju očuvano vremensko zvonu na zvonik, dograđena je i sakristija, te započet rad oko dovoda vode do crkve. U 2004. dovedena je voda do iza crkve i urađeno sve drugo što je bilo najpotrebitije... Budući je blagdan GOSPE SNJEŽNE 05.kolovoza, svakog petog u mjesecu je misa u crkvi u Smrčenjacima. Crkvu čuva i poslužuje fratar zajedno s crkvenim odborom.

FRAMOST- Misija poveznica baštine franjevačkog zajedništva

Franjevci djeluju na ovim prostorima već osam stoljeća. U zgodno i nezgodno vrijeme žive svoju misiju duhovnosti po primjeru sv. Franje Asiškog, zajedno sa svojim narodom i na taj način su živa sastavnica života s ovdašnjim pukom.

- Cim-sv. Ante | Ilići-sv. Franjo | Rudnik-sv. Barbara | Orlac-sv. Lovre | Smrčenjaci-Gospa Snježna | Vrelo Radobolje-Mala Gospa | Miljkovići-sv. Ivan Krstitelj
- Ul. Treće Cimske bojne b.b. (Dom sv. Ante – Cim), 88000 Mostar, BiH | E-mail: framost.misija@gmail.com
www.framost.com
- Fratar poslužitelj franjevačkog zajedništva i suradnici
Fra Luka Marić, Mob.: 063/311 240
E-mail: lukamarić954@gmail.com | maric.luka@telemach.ba | (Tel/fax: 036/341 941)

SVETE MISE našeg franjevačkog zajedništva:

- **CIM – sv. Ante:**
Nedjeljom 10:00; utorkom 19:00 i blagdanom
- **RUDNIK – sv. Barbara:**
Nedjeljom 8:00; srijedom 19:00 i blagdanom
- **ILIĆI – sv. Franjo:**
Nedjeljom 9:00; četvrtkom 19:00 i blagdanom
- **VRELO RADOBOLJE – Majka Božja:**
Subotom 18:00 i blagdanom
- **ORLAC – sv. Lovre:**
Subotom 19:00 i blagdanom
- **MILJKOVIĆI – sv. Ivan Krstitelj:**
Nedjeljom 19:00 i blagdanom
- **SMRČENJACI – Gospa Snježna:**
Svakog 5. u mjesecu.

U druge dane i vrijeme – po dogovoru i želji vjernika!

Za posjet i opremanje bolesnika fratar je na raspolaganju u svako vrijeme!

Fratar je na usluzi svima koji fratra trebaju: 063-311-240

TU SU JOŠ:

- vjeronauk, ministranti, čitači, crkveno pjevanje
- pohodi i opremanja bolesnih, sprovodi
- ispovijedi, pričesti i drugi sakramenti
- blagoslovi, pobožnosti svetima, krunice
- hodočašća, korisna predavanja
- koncerti, tribine, izložbe i dr.
- Skrb o stanju sakralnih objekata koji su naša franjevačka baština

... iz Evanđelja po Mateju (Mt 17, 1-9)

Zasja mu lice kao sunce.

U ono vrijeme uze Isus sa sobom Petra, Jakova i Ivana, brata njegova, te ih povede na goru visoku, u osamu, i preobrazi se pred njima. I zasja mu lice kao sunce, a haljine mu postadoše bijele kao svjetlost. I gle: ukazaoše im se Mojsije i Ilija te razgovarahu s njime. A Petar prihvati i reče Isusu: »Gospodine, dobro nam je ovdje biti. Ako hoćeš, načiniću ovdje tri sjenice, tebi jednu, Mojsiju jednu i Iliji jednu.« Dok je on još govorio, gle, svijetao ih oblak zasjeni, a glas iz oblaka govoraše: »Ovo je Sin moj, Ljubljeni! U njemu mi sva milina! Slušajte ga!« Čuvši glas, učenci padoše licem na zemlju i silno se prestrašiše. Pristupi k njima Isus, dotakne ih i reče: »Ustanite, ne bojte se!« Podigoše oči, ali ne vidješe nikoga doli Isusa sama. Dok su silazili s gore, zapovjedi im Isus: »Nikomu ne kazujte viđenje dok Sin Čovječji od mrtvih ne uskrsne. Riječ Gospodnja.

RIJEČ NA RIJEČ...

Duh Božji stanuje u nama i ono što svaki vjernik ima u svojoj duši, veće je od onoga čemu se divimo na svodu nebeskomu. (sv. Leon Veliki)

... Cilj je cjelokupne Božje povijesti da svaki čovjek postane što vjernija slika Sina Božjega. Doista, viši nam cilj Bog nije mogao postaviti. No nije nas ostavio vlastitim snagama. Naš Bog jest Bog suradnik, i to suradnik koji 'na dobro surađuje'. Mogli bismo reći da je on sam, Bog, izvršio i izvršuje glavni dio posla. On nam daje i 'htjeti' i 'dovršiti' (Fil 2,13, usp. Rim 7,18). no treba da i mi budemo suradnici Božji, da u Božje djelo unesemo svoju velikodušnu suradnju. Tako smo Božjim darom i svojim marom kadri ostvariti i najteže Božje pozive. /fra B. Duda/

... Bog nas poziva na put prema vječnosti. Na tom putu pruža nam sredstva spasenja: sakramente, molitvu, dobra djela, post... i na taj način on osnažuje naš duh i učvršćuje naše povjerenje u Njega. To je redoviti put i to su dostatna sredstva za sigurno napredovanje prema vječnosti. Bog se nekad posluži i izvanrednim sredstvima poput ukazanja i mističnih iskustava. Njih on daje izabranima od kojih onda i više očekuje. Preobraženje Gospodinovo potiče vjernike da se na svom putu oslanjamo na Boga, da u njemu nalazimo oslonac i pomoć u svim teškoćama koje nam život donese.

GOSPA OD ANĐELA ILI PORCIJUNKULA

Stara je to svetkovina koja potječe iz prvih franjevačkih dana, a slavi se 2. kolovoza. Na svetkovinu Gospe od Anđela u svim crkvama diljem svijeta vjernici mogu dobiti porcijunkulski ili potpuni oprost od vremenitih kazni ako toga dana pohode franjevačku ili župnu ili katedralnu crkvu. Osim toga, trebali bi biti u stanju milosti (ispovjediti se ako je potrebno), sudjelovati na Misi i pričestiti se te izmoliti molitvu na Papinu nakanu: Vjerovanje, Očenaš, Zdravomariju i Slava Ocu.

Oprost je 1216. godine sv. Franjo izmolio od pape Honorija III. koji je odredio posebni oprost svima onima koji pohode crkvicu Porcijunkule. Slaveći Blaženu Djevicu Mariju od Anđela, vjernici dobivaju također i poticaj da se sjetite svog anđela čuvara, da mu upute zahvalnost za sve trenutke kada ih je štiti i čuvao, a nisu ni znali kako se to dogodilo.

Porcijunkula je kolijevka franjevaštva. Ta crkvica podno Asiza postala je okupljalište prvih Franjinih sljedbenika i ishodište franjevaštva. U njoj su se braća sabirala, slavila svoje saborekapitule, a napose molila. Porcijunkula je zapravo jedno malo svetište Sv. Marije Anđeoske koje je sv. Franjo osobito volio i smatrao da je u njoj Majka Gospodinova osobito prisutna te iz tog mjesta osobito pomaže svima koji traže utjehu.

Danas se crkvica Porcijunkula nalazi unutar bazilike Sv. Marije Anđeoske koja je građena po nalogu pape Pija V. a Pio X. uzdigao je baziliku na čast papinske bazilike nazivajući ju: Majka i Glava svih crkava franjevačkog reda.

Samo ime Porcijunkula dolazi iz latinskog jezika, a znači komadić. U tom je mjestu bila podignuta crkva djevičanske Majke. Tu je rođen Red male braće, tu je od mnogobrojna mnoštva, povrh čvrsta temelja, podignuta veličanstvena građevina. Svetac je ovo mjesto više volio nego ostala. Braći je naredio da ga s posebnim poštovanjem časte. Htio je da se ovo mjesto uvijek čuva u poniznosti i najvećem siromaštvu kao ogledalo redovništva....

Jedne noći 1216., dok je Franjo bio uronjen u molitvu u Porcijunkuli kod Asiza, iznenada je crkvicu obasjala jaka svjetlost, a Franjo je nad oltarom ugledao Krista i njemu s desna njegovu Majku, a okruživalo ih je mnoštvo anđela. Franjo se licem do zemlje poklonio svome Gospodinu bez riječi. Upitali su ga što želi za spas duša. Franjo je odmah odgovorio: Presveti Oče, iako sam bijedan grješnik, molim Te da svima onima koji se pokaju i ispovjedi i dođu posjetiti ovu crkvu, udijeliš potpuno oprostjenje svih grijeha.

Franjo je otišao papi Honoriju III., koji ga je pažljivo saslušao i poslije nekih nedoumica dao je svoj pristanak. Ako je ovaj oprost Božje djelo, On će se pobrinuti da svoje djelo očituje. Meni ne treba nikakav dokument, rekao je sv. Franjo. Papir . dokument neka bude Presveta Djevica Marija, Isus bilježnik, a anđeli svjedoci. I nekoliko dana kasnije Franjo je kroz suze kazao narodu okupljenom u Porcijunkuli: Braćo moja, želim vas sve poslati u raj! (Izvor: laudato.hr)

Naši pokojnici koje smo ispratili od prošlog broja našeg listića:

- Mila-Milka Tomić, 1933., ispraćena za Gorance;
- Valerija Purić, 1927., pokopana u Sutini;
- Stanko Mihić Memla, 1950., pokopan u Smrčenjacima

Pokoj vječni daruj im
Gospodine.
Počivali u miru Božjem.
Ožalošćenima iskrena sućut.
(Pojnici su upisani u Maticu umrlih
našeg Franjevačkog
zajedništva)

OBAVIJEŠTI I DOGAĐANJA U MISIJI FRAMOST - MISIJSKI KALENDAR

MISIJSKA KRONIKA S KRAJA SRPNJA I POČETKA KOLOVOZA

- ➔ **22. srpnja:** nazočili smo sjednici Odbora za proslavu sv. Lovre u Orlacu;
- ➔ **26. i 27. srpnja:** s terena je prikupljena, oprana, opeglana i posložena sva odora folklornog društva sv. Ante, te ponovo sačinjen popis blaga koje imamo i čuvamo;
- ➔ **29. srpnja:** u crkvi sv. Franje u Iličima svečano i lijepo proslavljena je misa zahvalnica za 50 godina braka Ivke Zovke i Anice Pašalić. Čestitamo!
- ➔ **30. srpnja:** uspješno je organizirana i lijepo proslavljena spomen misa na Čabulji-Vanjači /28. put zaredom/ za trojicu ondje ubijenih naših sumještana, kao i prigodno narodno druženje;
- ➔ **2. kolovoza:** pod sv. misama izjutra i navečer opetovano je predstavljena svetkovina franjeva - Gospa od Anđela – Porcijunkula, kao i porcijunkulski oprost. Naglasili smo i pozvali puk na proslavu patrona crkve u Jasenici;
- ➔ **3. kolovoza:** otputovali su predstavnici našega Društva sv. Ante u Zadar na Ljetnu školu folkloru koja će biti do 13. kolovoza;
- ➔ **4. kolovoza** pa do Velike Gospe: u svim našim crkvama i molitvenim prostorima u večernjim satima moli se DEVETNICA VELIKOJ GOSPI;
- ➔ **5. kolovoza:** Dan je Gospe Snježne i u Smrčenjacima je misa u spomen Gospe i blagdana Gospina. Ujedno je to i prilika da zajedno iskažemo svoju zahvalnost svima koji su sebe ugradili u postignuće samostalnosti Hrvatske države i naroda;
- ➔ **6. kolovoza:** HKUD - Društvo sv. Ante-Cim putuje u Roško Polje/Duvno na proslavu njihovih Ljetnih dana kulture;
- ➔ **10. kolovoza:** svi putevi vode u Orlac na proslavu sv. Lovre, patrona tamošnje crkve i mjesta. Krunica je od 18.30, potom polaganje vijenca i paljenje svijeća podno tamošnjeg križa u spomen poginulima u minulim ratovima, a od 19.00 sati je misa, nakon koje se odlazi na mjesno igralište na Šahtu gdje je i Dom sv. Lovre na cjelovečernje druženje i slavlje. Svima dobrodošlica!
- ➔ **11. kolovoza:** Izvorna skupina HKUD-a Sv. Ante-Cim putuje u Široki Brijeg na njihovu tradici-onalnu smotru očuvanja narodnoga blaga;

**U povodu Dana djedova i baka evo njihova savjeta:
Za dug život razgovarajte s Bogom svakodnevno!**

Izdavač: FRAMOST – Misija poveznica baštine ljudi i prostora /interno/
Adresa: Treće Cimske bojne b.b., (Dom sv. Ante – Cim): 88000 Mostar; BiH;
Tel/Fax: 0038736341941/E-mail: framost.misija@gmail.com/www.framost.com
ID br: 4227940780003 / Žiro račun kod UniCredit bank: 3381302247640454
Poslužitelj Franjevačkog zajedništva: fra Luka Marić, mob.: 063-311-240;
e-mail: lukamarić954@gmail.com | www.framost.com